

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
Р І Ш Е Н Н Я
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ
ВОЛИНСЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

31 березня 2016 року № 13

Справа № 1-16

м. Луцьк

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції
та накладення штрафу

Адміністративна колегія Волинського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (надалі – адміністративна колегія територіального відділення), розглянувши матеріали справи № 1-16 про порушення товариством з обмеженою відповідальністю «Воленерджі» (вул. Електроапаратна, 3, м. Луцьк, код ЄДРПОУ _____), (надалі – ТзОВ «Воленерджі», Товариство) законодавства про захист економічної конкуренції та подання відділу досліджень і розслідувань від 17.03.2016 року № 1-16/10,

ВСТАНОВИЛА:

Розпорядженням адміністративної колегії територіального відділення від 19.01.2016 року № 1-рк у зв'язку з наявністю в діях ТзОВ «Воленерджі» ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 1 частини другої статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку роздрібною торгівлі газом скрапленим в якості моторного пального в межах м. Володимир-Волинського і навколишньої 10-кілометрової території, шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку, було розпочато розгляд справи № 1-16.

Волинське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (надалі – територіальне відділення) в результаті збирання та аналізу доказів, з'ясування дійсних обставин справи встановило наступне.

Територіальним відділенням в результаті моніторингу за рівнем роздрібних цін на газ скраплений в якості моторного пального, що реалізується суб'єктами господарювання, які діють в межах Волинської області було виявлено значимий ріст роздрібних цін на даний вид палива протягом жовтня 2015 року.

Враховуючи тенденцію щодо стрімкого зростання у жовтні 2015 року роздрібних цін на скраплений газ в якості моторного пального, а також на виконання доручення Голови Антимонопольного комітету України від 09.11.2015 року № 13-01/791 територіальне відділення звернулось з вимогою про надання інформації до суб'єктів господарювання, що здійснюють діяльність з роздрібною торгівлі газом скрапленим в якості моторного пального, зокрема до ТзОВ «Воленерджі» (лист від 17.11.2015 року № 1931 та лист від 18.12.2015 року № 21/1.26-2136).

За результатом аналізу інформації, наданої ТзОВ «Воленерджі» (лист від 03.12.2015 року № 406, лист від 25.12.2015 року № 428), територіальним відділенням встановлено наступне.

Товариство здійснює свою діяльність згідно з Статутом, затвердженим рішенням загальних зборів учасників відповідно до протоколу № 16/02-1 від 16.02.2015 року, є юридичною особою та здійснює самостійну господарську та іншу діяльність, що не заборонена законодавством України з метою отримання прибутку, має самостійний баланс, поточні рахунки в установах банків, печатку зі своїм найменуванням.

Одним із видів діяльності Товариства є роздрібна торгівля паливом, в тому числі

газом скрапленим в якості моторного пального.

Роздрібну торгівлю газом скрапленим в якості моторного пального в межах Волинської області ТзОВ «Воленерджі» здійснює з 20.01.2015 року на 5-х орендованих АЗС/АГЗС (бренд ANP):

- № 9 - вул. Європейська, 9, с. Рованці, Луцький р-н., орендована у ТзОВ « (вул.) »);
- № 13 - вул. Луцька, 217, м. Володимир-Волинський, орендована у ТзОВ « (вул.) »);
- № 14 - вул. Устилузька, 123, м. Володимир-Волинський, орендована у ТзОВ « (вул. ,) »);
- № 16 - вул. Київська, 3, с. Вишнів, Любомльський р-н., орендована у ТзОВ « (вул.) »);
- № 17 - вул. Лісова, 2, с. Старі-Кошари, Ковельський р-н., орендована у ТзОВ « (вул.) »).

Згідно з Методикою визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 5 березня 2002 року №49-р, зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 1 квітня 2002 року за № 317/6605 (надалі – Методика), проведено дослідження регіональних ринків роздрібною торгівлі газом скрапленим в якості моторного пального у Волинській області.

Товарні межі ринку.

Згідно з Методикою, товарними межами ринку є товар (товарна група), сукупність схожих, однорідних предметів господарського обороту, в межах якої споживач за звичайних умов може перейти від споживання певного виду предметів господарського обороту до споживання іншого.

Пунктом 5.1 Методики передбачено, що товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.

В Україні газ скраплений використовується в якості моторного пального для автомобільного транспорту, а також для комунально-побутових потреб.

Як моторне пальне газ скраплений, відповідно до його функціонального призначення, є товаром, який може використовуватись як замітник моторних бензинів у разі переоснащення автомобіля відповідним чином.

Щодо можливості заміни газу скрапленого стисненим природним газом (метаном).

Транспортний засіб, обладнаний газобалонною установкою для роботи двигуна на газі скрапленому, технічно непридатний для використання стисненого газу, оскільки для цього використовується обладнання, яке суттєво відрізняється технічними характеристиками. Переобладнання автомобіля для роботи на стисненому газі тягне за собою значні витрати, що є бар'єром до переходу на використання стисненого природного газу замість газу скрапленого.

Таким чином, стиснений природний газ не є товаром-замінником для скрапленого газу.

Щодо можливості заміни газу скрапленого моторними бензинами та дизельним паливом.

Транспортний засіб, обладнаний газобалонною установкою для роботи двигуна на газі скрапленому, є технічно придатним для використання двох видів пального: моторного бензину та газу скрапленого.

Однак, враховуючи, що коефіцієнт корисної дії газу скрапленого нижче, ніж у бензину, а відповідно, ціни газу скрапленого в Україні, значно нижчі, ніж ціни на високооктанові моторні бензини, для споживача є недоцільним перехід від споживання газу скрапленого на споживання моторних бензинів.

Переобладнання дизельного автомобіля є технічно дуже складним та не використовується в Україні.

Таким чином, газ скраплений, моторні бензини та дизельне пальне не є взаємозамінними товарами.

Отже, природний газ, моторні бензини, дизельне пальне та стиснений природний газ не є товарами-замінниками для скрапленого природного газу, який має власне сталє коло споживачів і утворює самостійний ринок товару.

Виходячи з наведеного, **товарними межами** досліджуваного ринку є роздрібна торгівля газом скрапленим в якості моторного пального.

Територіальні (географічні) межі ринку.

Відповідно до Методики, територіальними (географічними) межами ринку є територія зі сферою взаємовідносин купівлі-продажу товару (групи товарів), в межах якої за звичайних умов споживач може легко задовольнити свій попит на певний товар і яка може бути, як правило, територією держави, області, району, міста тощо або їхніми частинами.

Відповідно до пункту 6.1 Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої, з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів (товарної групи) є неможливим або недоцільним.

При визначенні територіальних меж ринку враховувались такі фактори:

- місце розташування АЗС/АГЗС;
- встановлена мінімальна територія, за межами якої з точки зору споживача придбання товару є економічно недоцільним;
- відсутність на відповідній території адміністративних та інших бар'єрів на придбання товарів.

Для споживачів, що переважно експлуатують автотранспортні засоби в межах населеного пункту, користування послугами АЗС/АГЗС поза межами населеного пункту може бути економічно недоцільним, оскільки пов'язане з додатковими матеріальними витратами та витратами часу.

Економічні перешкоди є найбільш поширеними та найбільш важливими з точки зору визначення територіальних меж.

Шляхом моделювання визначено мінімально можливу відстань в прямому та зворотному напрямку, при перевищенні якої витрати, пов'язані з придбанням товару за межами території певного населеного пункту (транспортні витрати та витрати на пошук товару) є істотними порівняно з ціною товару. Істотними будуть розглядатись транспортні та пошукові витрати, що перевищують 5% загальної вартості товару.

Встановлено, що витрати споживача при пошуку товару поза межами певного населеного пункту не будуть істотними у разі, якщо відстань (у прямому та зворотному напрямках), яку при цьому споживачу необхідно подолати буде меншою за 10 км.

Враховуючи вищезазначене, територіальним відділенням встановлено наступні територіальні межі ринку роздрібною торгівлі скрапленим газом в якості моторного пального:

- м. Володимир-Волинський з навколишньою 10-ти кілометровою територією.

Часові межі ринків.

Відповідно до пункту 7.1. Методики, часовими межами ринку є час стабільності ринку, тобто період, протягом якого структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому істотно не змінюється.

Оскільки структура вищезазначених ринків істотно не змінилась, відповідно **часовими межами досліджуваного ринку** визначено **січень – жовтень 2015 року** (враховуючи те, що період повного обороту авансового капіталу під час роздрібною торгівлі становить 2 місяці, часовими межами у 2015 році відповідно до п.7.3 Методики встановлено січень – жовтень 2015 року).

Визначення потенційних конкурентів.

Конкурентами учасників ринків, що досліджуються, є суб'єкти господарювання:

- які мають матеріально-технічну базу, кадри тощо, але з різних причин не здійснюють діяльність на ринку роздрібною торгівлі світлими нафтопродуктами;
- які надають послуги, що складають товарні межі досліджуваного ринку, але не реалізують їх в територіальних межах цих ринків;
- нові суб'єкти господарювання, що можуть вступити на ринки роздрібною торгівлі світлими нафтопродуктами.

Бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на ринки роздрібної торгівлі світлими нафтопродуктами для заправки автотранспортних засобів є:

- адміністративні обмеження, пов'язані з необхідністю одержання згоди органів місцевого самоврядування на оренду земельної ділянки на розміщення АЗС/АГЗС, а також дозволів на здійснення роздрібного продажу нафтопродуктів від органів екологічної безпеки, охорони праці, пожежного нагляду тощо;

- економічні обмеження – рівень ризику, пов'язаний із значними капіталовкладеннями (строк окупності капітальних вкладень);

- значні стартові витрати, пов'язані із вступом на ринок;

- обмеження доступу до дешевих і більш вигідних джерел постачання.

Вищенаведене свідчить про наявність суттєвих бар'єрів для вступу на зазначені ринки та неможливість вступу на цей ринок нових учасників у короткий строк.

Основні учасники ринків.

Учасниками ринку є суб'єкти господарювання, які здійснюють роздрібну реалізацію газу скрапленого в якості моторного пального на АЗС/АГЗС та покупці цього товару.

Споживачами досліджуваного ринку є власники і користувачі автотранспортних засобів, обладнаних газобалонним устаткуванням для застосування газу скрапленого, в якості моторного пального, які проживають в місті Володимир-Волинський та споживачі транзитних автотранспортних засобів.

Постачальники.

Відповідно до інформації, наданої Головним управлінням статистики у Волинській області Державної служби статистики України листом від 13.11.2015 року № 11-12/323, а також до даних, що містяться в програмно-апаратному комплексі "Аналіз ринку нафтопродуктів" діяльність на регіональних ринках роздрібної торгівлі газом скрапленим в межах м. Володимир-Волинський з навколишньою 10-км територією протягом січня – жовтня 2015 року здійснювали 5 суб'єктів господарювання через 5 АЗС/АГЗС:

- ТзОВ «ВОГ Рітейл»: 1 АЗС/АГЗС «WOG» (м. Володимир-Волинський, вул. Луцька, 192);

- ПАТ «Укрнафта»: 1 АЗС/АГЗС (вул. Луцька, 192, с. Верба, вул. Ковельська, 16);

- ТзОВ «Рекорд Оіл»: 2 АЗС (вул. Луцька, 217, м. Володимир-Волинський, вул. Устилузька, 123, м. Володимир-Волинський), **діяв до 20 січня 2015 року;**

- ТзОВ «Воленерджі»: 2 АЗС (вул. Луцька, 217, м. Володимир-Волинський, вул. Устилузька, 123, м. Володимир-Волинський), **діє з 20 січня 2015 року;**

- ТзОВ «Електрон-ЛПГ»: 1 АГЗС (вул. Устилузька, 142, м. Володимир-Волинський).

Так, протягом січня - жовтня 2015 року ТзОВ «Воленерджі» реалізувало тис. л газу скрапленого в якості моторного пального в територіальних межах м. Володимир-Волинський з навколишньою 10-км територією.

За результатами дослідження встановлено, що в межах м. Володимир-Волинський з навколишньою 10-ти кілометровою територією за фактичними даними січня – жовтня 2015 року на ринку роздрібної торгівлі газом скрапленим в якості моторного пального ТзОВ «Воленерджі» займає монопольне (домінуюче) становище з часткою %.

Монопольне (домінуюче) становище Товариства надає можливість встановлення роздрібних цін на газ скраплений в якості моторного пального на рівні, не обумовленому високою конкуренцією.

Протягом січня - жовтня 2015 року ТзОВ «Воленерджі» здійснювало закупівлю газу скрапленого в якості моторного пального у наступних суб'єктів господарювання:

- ТзОВ « » (вул. »)

- ТзОВ « »);

- ТзОВ « » (вул. »).

Під час аналізу інформації, наданої ТзОВ «Воленерджі» на запит територіального відділення було встановлено, що протягом жовтня 2015 року Товариством здійснювалась закупівля газу скрапленого в якості моторного пального лише у ТзОВ « » за цінами, що коливались від грн/л до грн/л. з ПДВ.

Водночас, роздрібні ціни на АЗС/АГЗС ТзОВ «Воленерджі» в місті Володимир-Волинський протягом жовтня 2015 року зросли на 2,35 грн/л (з 7,90 грн/л до 10,25 грн/л), що складає близько 30%.

Разом з тим, відповідно до інформації, наданої ТзОВ «Воленерджі», а також, безпосередньо, єдиним постачальником протягом жовтня 2015 року газу скрапленого в якості моторного пального (лист ТзОВ « » від 13.01.2016 року №2), закупівельні ціни на дане пальне протягом 15.10.2015 року - 22.10.2015 року не зазнавали зростання та були стабільними, тоді як роздрібні ціни підвищились без економічно обумовлених на те причин.

Динаміку зміни закупівельних та роздрібних цін на газ скраплений в якості моторного пального, а також розрахункова кількість днів реалізації з врахуванням середньодобових обсягів реалізації окремо по АЗС/АГЗС у м. Володимир-Волинський наведено в таблиці 1.

Таблиця 1

Дата	Оптова ціна*, грн./л, з ПДВ	Роздрібна ціна, грн./л, з ПДВ	Надбавка		Розрахункова кількість днів реалізації	
			грн.	%	АЗС/АГЗС вул. Устилузька, 217, Володимир-Волинський	АЗС/АГЗС вул. Луцька, 123, м. Володимир-Волинський
08.10.2015		8,35	+		3	1,9
10.10.2015		8,35	+		2,2	2,5
12.10.2015		8,60	+		2	1,9
			(наявність залишків)			
15.10.2015		9,20	+		2	1,9
17.10.2015		9,50	+		3,3	2,6
19.10.2015		9,70	+		2,5	1,9
21.10.2015		9,95	+		2,5	2,4
22.10.2015		10,25	+		-	-
23.10.2015		10,25	+		2,2	3,2

* відповідно до інформації ТзОВ «Воленерджі».

Отже, як видно з таблиці 1, найбільш стрімке та значиме зростання роздрібних цін на газ скраплений в якості моторного пального при стабільних закупівельних цінах відбулось з 15.10.2015 року по 22.10.2015 року. Протягом даного періоду роздрібна ціна зросла з 8,90 грн/л до 10,25 грн/л, або на 1,35 грн/л, що складає 15,2%.

Враховуючи вищенаведене, підвищення ТзОВ «Воленерджі» роздрібних цін на газ скраплений в якості моторного пального протягом 15.10.2015 року – 22.10.2015 року при незмінних закупівельних цінах, призвело до встановлення та застосування економічно необґрунтованих, завищених цін на газ скраплений в якості моторного пального на АЗС/АГЗС Товариства в межах м. Володимир-Волинського і довколишньої 10-кілометрової території.

Територіальним відділенням листом від 21.01.2016 року № 26/1.34-110 ТзОВ «Воленерджі» було направлено розпорядження про початок розгляду справи та вимогу про надання інформації, а також письмових пояснень щодо причин вчинення порушення конкурентного законодавства.

Листом від 18.02.2016 року № 34 ТзОВ «Воленерджі» повідомило територіальному відділенню наступне.

«При розрахунку динаміки зміни закупівельних та роздрібних цін на газ скраплений не враховано ряд об'єктивних факторів, температуру повітря, густину газу, наявність залишків, що впливали на зміну закупівельних та роздрібних цін.

Так, при визначенні оптової ціни на газ скраплений за один літр наведеної у таблиці 1 розпорядження, розрахунок якої проводився шляхом переведення тонн скрапленого газу в якості моторного палива в літри, застосовано коефіцієнт 0,55 кг/л переведення кількості

використаного пального, що виражена в масових одиницях (т) в об'ємні одиниці (л), що приймається при температурі 20 градусів за Цельсієм.

В свою чергу, температура повітря протягом періоду 10.10.2015 року - 31.10.2015 року була значно меншою, та коливалася від 0 до 11 градусів за Цельсієм, що в свою чергу впливало на густину газу скрапленого. При нижчій температурі густина газу скрапленого значно вища, у зв'язку з чим одна тонна скрапленого газу фактично містить меншу кількість літрів, а оптова ціна на газ скраплений за один літр є вищою, що безпосередньо впливає на роздрібні ціни.

Закупівельна ціна скрапленого газу в якості моторного пального у ТзОВ «
» в період з 13.10.2015 року по 22.10.2015 року, отриманого ТзОВ «Воленерджі» згідно з договором поставки № від 13.10.2015 року, за тонну становила грн. з ПДВ. У вказаний період за наведеною ціною ТзОВ «Воленерджі» отримано від «
» газу скрапленого в якості моторного палива в кількості тонн на загальну суму грн., що підтверджено актом № приймання передачі до договору поставки № від 13.10.2015 року (копія надавалась листом № 1931 від 17.11.2015 року).

З урахуванням густини газу скрапленого на момент поставки, на АГЗС ТзОВ «Воленерджі» за період з 13.10.2015 року по 22.10.2015 року, згідно договору поставки № від 13.10.2015 року, фактично надійшло літрів газу скрапленого (що становить тон).

Так, в період з 13.10.2015 року по 22.10.2015 року середня закупівельна ціна на газ скраплений за один літр, в тому числі і по АГЗС у м. Володимир-Волинський становила грн./л з ПДВ (грн./л л), та є вищою ніж взята (грн./л) при розрахунку наведеному у таблиці 1 розпорядження, що суттєво впливає на формування та встановлення роздрібних цін» (мовою оригіналу).

Територіальним відділенням при розрахунку торгівельної надбавки враховано наведену Товариством інформацію щодо залежності густини газу від температури повітря та внесено відповідні зміни до табл. 1.

Однак, слід зауважити, що відповідно до інформації, наведеної у таблиці 2 (лист від 18.02.2016 року № 34) 11.10.2015 року густина газу на АГЗС у м. Володимир-Волинський, вул. Луцька, 217 – 0,5516 кг/л, тоді на іншій АГЗС Товариства у м. Володимир-Волинський, вул. Устилузька, 123 густина скрапленого газу складає 0,5543 кг/л, тобто менша на 0,0027 кг/л при однаковій температурі повітря.

Крім того, територіальне відділення не погоджується з твердженням ТзОВ «Воленерджі» стосовно того, що на закупівельні ціни впливає наявність залишків скрапленого газу на АГЗС, адже незрозуміло яким чином постачальник скрапленого газу (в даному випадку ТзОВ «
») володіє інформацією щодо обсягів залишків палива у покупця (ТзОВ «Воленерджі»).

Водночас, звертаємо увагу на те, що протягом 15.10.2015 року – 22.10.2015 року єдиним постачальником скрапленого газу ТзОВ «Воленерджі» було ТзОВ «
». Як зазначалось вище, закупівельна ціна даного палива складала грн/т (з ПДВ) і була стабільною при всіх поставках на АГЗС Товариства протягом зазначеного періоду.

Крім того, територіальним відділенням за результатами аналізу динаміки роздрібних цін на газ скраплений в якості моторного пального ТзОВ «Воленерджі» відмічено встановлення Товариством протягом 22.09.2015 року – 11.10.2015 року та 28.10.2015 року – 30.10.2015 року на конкурентному ринку нижчих роздрібних цін на даний вид палива на 0,15 -0,35 грн./л.

Територіальним відділенням під час аналізу обсягів поставок та поденної реалізації скрапленого газу на АГЗС Товариства у м. Володимир-Волинський протягом жовтня 2015 року було встановлено наявність залишків пального, які давали змогу не здійснювати підняття роздрібних цін (див. табл.1). Однак, роздрібні ціни на скраплений газ в якості моторного пального на даних АГЗС Товариства протягом жовтня 2015 року зазнали змін в сторону збільшення 6 разів, в тому числі з 15.10.2015 року – 22.10.2015 року – 5 разів.

Наявність відповідних залишків пального при піднятті роздрібних цін протягом аналізованого періоду підтвердило безпосередньо ТзОВ «Воленерджі» у листі від

18.02.2016 року № 34 : «по АГЗС №13 та №14 у м. Володимир-Волинський, на кінець дня 12.10.2015 року залишок газу становив тис.л. загальною вартістю тис. грн. (що наведено у таблиці 3 надану листом № 1931 від 17.11.2015 року), 13.10.2015 року на вказані АГЗС надійшло тис.л. загальною вартістю тис. грн. Таким чином, середня ціна поставленого газу на АГЗС в період з 13.10.2015 року по 16.10.2015 року становила грн./л., у зв'язку з чим зросла роздрібна ціна до 9,2 грн./л» (мовою оригіналу).

Також, ТзОВ «Воленерджі» у листі-реагуванні на розпорядження про початок розгляду справи повідомило, що «на момент зміни нашим Товариством роздрібних цін на газ скраплений протягом 13.10.2015 року - 22.10.2015 року на АГЗС №13 та №14 у м. Володимир-Волинський, яка фактично відбувалася на кінець дня в проміжку часу з 15:00 год. по 20:00 год., у ряду суб'єктів господарювання, що здійснюють роздрібну торгівлю газом скрапленим в межах м. Володимир-Волинський з навколишньою 10-км територією уже були встановлені значно вищі ціни, як приклад на АГЗС ТзОВ «ВОГ Рітейл» та ТзОВ «Електрон-ЛПГ» 16.10.2015 року на ранок роздрібна ціна на газ становила - 9,70 грн./л та 9,90 грн./л відповідно, 22.10.2015 року - 10,60 грн./л та 10,50 грн./л відповідно» (мовою оригіналу).

Однак, слід зауважити, що ТзОВ «Електрон-ЛПГ» не є значимим учасником на ринку роздрібною торгівлі газом скрапленим в якості моторного пального в територіальних межах м. Володимир-Волинський з навколишньою 10-км територією, а ТзОВ «ВОГ Рітейл» здійснює реалізацію імпортованого брендового пального LPG Mustang, що відповідно і відображено у реалізаційних цінах.

Водночас, територіальним відділенням під час аналізу динаміки зміни протягом 15.10.2015 року – 22.10.2015 року роздрібних цін на скраплений газ в якості моторного пального значимими учасниками даного ринку було встановлено наступне.

ТзОВ «ВОГ Рітейл» здійснило підняття роздрібних цін на дане пальне 5 разів (ріст на 11,6%), ПАТ «Укрнафта» - 4 рази (на 14,6%), тоді як зазначалось вище, ТзОВ «Воленерджі» - 6 разів здійснювало підняття роздрібних цін протягом аналізованого періоду (на 15,2%).

Також, слід зауважити, що протягом 16.10.2015 року – 19.10.2015 року ПАТ «Укрнафта» та ТзОВ «Електрон-ЛПГ» не здійснювали підняття роздрібних цін на газ скраплений в якості моторного пального на АГЗС в межах м. Володимир-Волинський з навколишньою 10-км територією, ТзОВ «ВОГ Рітейл» здійснив 1 підняття роздрібних цін, тоді як ТзОВ «Воленерджі» протягом даного періоду здійснило 2 підняття роздрібних цін.

Крім того, територіальне відділення не погоджується з твердженням ТзОВ «Воленерджі» наведеним у листі від 18.02.2016 року № 34 : «зростання роздрібною ціни на газ скраплений в період з 13.10.2015 року по 22.10.2015 року зумовлене підвищенням закупівельної ціни на газ, та відбувалося поетапно, з урахуванням обсягів залишків газу на АГЗС ТзОВ «Воленерджі» і їх вартості та обсягів поставки газу по піднятих закупівельних цінах» (мовою оригіналу) так як уже зазначалось вище протягом 13.10.2015 року - 22.10.2015 року закупівельні ціни на газ скраплений в якості моторного пального ТзОВ «Воленерджі» не змінювались та були однаковими - грн. за тону палива з ПДВ, що підтверджується актом № приймання передачі до договору поставки № від 13.10.2015 року та безпосередньо інформацією єдиного протягом вищенаведеного періоду постачальника - ТзОВ «» (лист від 19.01.2016 року № 5)

Такі дії ТзОВ «Воленерджі» щодо встановлення та застосування впродовж періоду 15.10.2015 року – 22.10.2015 року економічно необґрунтованого, завищеного рівня цін на газ скраплений в якості моторного пального, є порушенням конкурентного законодавства, передбаченим пунктом 1 частини другої статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монополюючим (домінуючим) становищем на ринку роздрібною торгівлі газом скрапленим в якості моторного пального в межах м. Володимир-Волинського і навколишньої 10-кілометрової території, шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

Копію подання з попередніми висновками у справі № 1-16 відповідно до пункту 26

Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994р. №5-р, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (в редакції розпорядження Антимонопольного комітету від 29.06.1998 р №169-р), територіальним відділенням листом від 17.03.2016 № 26/1.34-423 було надіслано ТзОВ «Воленерджі».

Листом від 30.03.2016 року № 62 ТзОВ «Воленерджі» надало до територіального відділення реагування на подання з попередніми висновками у справі, в якому зазначило, зокрема, наступне: «...ТзОВ «Воленерджі» не має ринкової влади в межах м. Володимир-Волинський з навколишньою 10-км. територією та не має жодної можливості не допускати, усувати чи обмежувати конкуренцію, зокрема обмежувати конкурентоспроможність інших суб'єктів господарювання, чи ущемляти інтереси інших суб'єктів господарювання чи споживачів.

В поданні не враховано специфіку діяльності ТзОВ «Воленерджі» при здійсненні роздрібною торгівлі газом. Зокрема, у разі встановлення таких цін чи інших умов придбання газу скрапленого в якості моторного пального, що ущемляють інтереси споживачів, споживач має можливість придбати даний товар на іншій АГЗС, зокрема ТзОВ «ВОГ Рітейл», ПАТ «Укрнафта», ТзОВ «Електрон-ЛПГ», що в свою чергу призведе до зниження обсягів реалізації. Дохід ТОВ «Воленерджі» напряму залежить від обсягів реалізації палива.

Тобто, споживач в межах м. Володимир-Волинський з навколишньою 10-км. територією має вільний доступ до АГЗС інших суб'єктів господарювання, зокрема ТзОВ «ВОГ Рітейл», ПАТ «Укрнафта», ТзОВ «Електрон-ЛПГ», у зв'язку з чим ТзОВ «Воленерджі» зазнає значної конкуренції.

В свою чергу, частка реалізованого ТзОВ «Воленерджі» газу скрапленого в якості моторного пального протягом січня-жовтня 2015 року в загальному обсязі реалізації в межах м. Володимир-Волинський з навколишньою 10-км. територією, що становить , безпосередньо вказує на оптимальне співвідношення ціни та якості товару, наданих послуг....

В поданні не враховано пояснення щодо встановлення роздрібних цін на АГЗС ТзОВ «Воленерджі» надані листом № 34 від 18.02.2016 року та вказано, що не погоджується з тим, що наявність залишків пального на АГЗС впливають на встановлення роздрібних цін...

Однак, встановлення та підвищення роздрібною ціни напряму залежало від наявності залишків газу на АГЗС, закупівельна вартість(собівартість) яких була нижчою, та поступовою їх заміною, з кожною поставкою газу на АГЗС, по вищій закупівельній ціні.

В свою чергу, твердження про те, що наявність залишків пального дало змогу не здійснювати підняття роздрібних цін не відповідає дійсності, так як підняття роздрібних цін відбувалося поетапно, що підтверджено даними таблиці 1 наведеної в поданні, по мірі заміни залишків газу кожною новою поставкою газу по вищій закупівельній ціні.

Такий механізм формування роздрібною ціни є ефективним, та виключає можливість різкого підняття роздрібних цін, при значному підвищенні закупівельної ціни...» (мовою оригіналу).

Аналізуючи реагування на подання з попередніми висновками Товариства, надані листом від 30.03.2016 року № 62, територіальне відділення повідомляє, що відповідно до п. 10.3 Методики однією з ознак ринкової влади є здатність суб'єкта (суб'єктів) господарювання підвищувати ціни на товари (товарні групи) і підтримувати їх на рівні, що перевищує рівень, обумовлений конкуренцією на ринку.

Відповідно до п. 10.4 Методики додатковою ознакою наявності ринкової влади є суттєва перевага частки суб'єкта (суб'єктів) господарювання над частками інших конкурентів за умови стабільності структури ринку протягом тривалого періоду.

Як зазначалось вище, територіальним відділенням за результатами дослідження стану конкуренції на регіональному ринку роздрібною торгівлі скрапленим газом в межах м. Володимир-Волинського та навколишньої 10-ти кілометрової території за фактичними даними роботи протягом січня – жовтня 2015 року, проведеного відповідно до вимог Методики, частка Товариства на даному ринку складає близько . Водночас, структура

даного ринку є стабільною щонайменше 5 років.

Тобто у Товариства наявна ринкова влада, що і дало змогу до встановлення впродовж періоду 15.10.2015 року – 22.10.2015 року економічно необґрунтованих завищених цін на скраплений газ при незмінних оптово-закупівельних цінах.

Також, відповідно до інформації, зазначеній у листі від 30.03.2016 року № 62 ТзОВ «Воленерджі» (реагування на подання з попередніми висновками) Товариство акцентує увагу на вищій закупівельній ціні при кожній новій поставці газу на АГЗС.

Однак, територіальним відділенням за результатами збору та аналізу доказів у справі, аналізі відповідей, отриманих на запити встановлено, що Товариство придбавало газ скраплений в якості моторного пального протягом 15.10.2015 року – 22.10.2015 року за незмінними та однаковими закупівельними цінами.

На засіданні адміністративної колегії 31.03.2016 року представник Товариства не визнав вчинення ТзОВ «Воленерджі» порушення конкурентного законодавства. Водночас, при прийнятті рішення у справі пропонував врахувати наступне.

Товариство намагається по можливості не здійснювати підняття роздрібних цін на газ скраплений в якості моторного пального, адже це безпосередньо впливає на обсяги реалізації палива. Водночас, Товариство формує роздрібні ціни з формуванням залишків газу скрапленого та з врахуванням торгівельної надбавки в розмірі

Товариство сприяє державним органам, вчасно та в повному обсязі надає інформацію, здійснює підтримку військовослужбовців та воїнів АТО, виконує рекомендації територіального відділення.

Обсяг доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) Товариством за 2015 рік становить () грн.

Відповідно до абзацу другого частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 Закону, на суб'єкти господарювання накладається штраф у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.

Згідно з частиною шостою статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення про накладення штрафу понад чотири тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян приймаються виключно Антимонопольним комітетом України, адміністративною колегією Антимонопольного комітету України на їх засіданнях.

При визначенні розміру штрафу враховано наступне:

- порушення законодавства про захист економічної конкуренції вчинено відповідачем вперше;
- тривалість вчинення порушення;
- невизнання відповідачем вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції під час розгляду справи територіальним відділенням;
- фінансовий стан Товариства;
- сприяння територіальному відділенню під час розгляду справи.

На підставі вищевикладеного, керуючись статтями 7 і 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», зі змінами та доповненнями, статтями 48 і 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.01 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482, зі змінами та доповненнями, пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.94 р. № 5-р, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (в редакції розпорядження Антимонопольного комітету №169-р від 29.06.98 р.), зі змінами та доповненнями, адміністративна колегія територіального відділення

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що відповідно до частини другої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за фактичними даними роботи протягом січня – жовтня 2015 року товариство з обмеженою відповідальністю «Воленерджі» (вул. Електроапаратна, 3, м. Луцьк, код ЄДРПОУ) займає монопольне (домінуюче) становище на ринку роздрібною торгівлі скрапленим газом в межах м. Володимир-Волинського та навколишньої 10-ти кілометрової території з часткою %.

2. Визнати, що товариство з обмеженою відповідальністю «Воленерджі» (вул. Електроапаратна, 3, м. Луцьк, код ЄДРПОУ), встановивши впродовж періоду 15.10.2015 року – 22.10.2015 року економічно необґрунтований, завищений рівень цін на газ скраплений в якості моторного пального вчинило порушення конкурційного законодавства, передбачене пунктом 1 частини другої статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку роздрібною торгівлі газом скрапленим в якості моторного пального в межах м. Володимир-Волинського і навколишньої 10-кілометрової території, шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

3. Відповідно до частини другої ст.52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» накласти на товариство з обмеженою відповідальністю «Воленерджі» (вул. Електроапаратна, 3, м. Луцьк, код ЄДРПОУ) штраф за вчинення порушення, вказаного в пункті 2 резолютивної частини рішення, у розмірі 34000 (тридцять чотири тисячі) гривень.

Згідно з частиною третьою статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» штраф підлягає сплаті у двомісячний термін з дня одержання рішення.

Відповідно до частини восьмої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» протягом п'яти днів з дня сплати штрафу надіслати до територіального відділення Антимонопольного комітету України документи, що підтверджують сплату штрафу.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.